

Suvestinė redakcija nuo 2007-05-11 iki 2008-02-23

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [104-3856](#), i. k. 1042250ISAK000V-482

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO

Į S A K Y M A S

**DĖL GIMDOS KAKLELIO PIKTYBINIŲ NAVIKŲ PREVENCINIŲ PRIEMONIŲ,
APMOKAMŲ IŠ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO LĖŠŲ,
FINANSAVIMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2004 m. birželio 30 d. Nr. V-482

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 34 ir 61 straipsniais (Žin., 1994, Nr. [63-1231](#); 1998, Nr. [112-3099](#)) bei Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 9 ir 25 straipsniais (Žin., 1996, Nr. [55-1287](#); 2002, Nr. [123-5512](#)),

1. T v i r t i n u:

1.1. Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programą (pridedama);

1.2. Informacinio pranešimo formą (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programos paslaugų bazinės kainos skaičiuojamos prilyginant vieną balą vienam litui.

3. Įsakymo kontrolę p a v e d u viceministrui Gediminui Černiauskui.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

JUOZAS OLEKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
Ministro 2004 m. birželio 30 d.
įsakymu Nr. V-482

**GIMDOS KAKLELIO PIKTYBINIŲ NAVIKŲ PREVENCINIŲ PRIEMONIŲ,
APMOKAMŲ IŠ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO LĖŠŲ,
FINANSAVIMO PROGRAMA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programa (toliau – programa) – programa numatanti prevencinių priemonių, kurių efektyvumas pagrįstas medicinos mokslo, įgyvendinimą Lietuvos Respublikoje.

2. Programos tikslas – sumažinti Lietuvos moterų sergamumą gimdos kaklelio piktybiniais navikais bei mirtingumą nuo šios ligos.

3. Programos uždaviniai:

3.1. išaiškinti moteris, sergančias ikivėžinėmis gimdos kaklelio ligomis, ir siųsti jas akušerio-ginekologo konsultacijai;

3.2. diagnozuoti gimdos kaklelio piktybinį naviką ankstyvoje stadijoje;

3.3. skatinti pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikėjų veiklą gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencijos srityje;

3.4. stiprinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų institucinį bendradarbiavimą gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencijos srityje.

4. Programos priemonės apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto skirtų asignavimų.

5. Programa yra tęstinė.

II. PROGRAMOS PRIEMONĖS IR JŲ ĮGYVENDINIMO TVARKA

6. Programos priemonės:

6.1. informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslauga;

6.2. gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimas ir rezultatų įvertinimo paslauga;

6.3. gimdos kaklelio citologinio tepinėlio ištyrimo paslauga.

6.4. gimdos kaklelio biopsijos ir jos rezultatų įvertinimo paslauga;

Papildyta punktu:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, Žin., 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

6.5. gimdos kaklelio biopsijos medžiagos ištyrimo paslauga.

Papildyta punktu:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, Žin., 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

7. Informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslaugų teikimą aptarnaujamiems gyventojams organizuoja pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – PAASPI).

8. Informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslauga apima:

8.1. šio įsakymo priedu nustatytos formos informacinio pranešimo pasirašytinas įteikimas;

8.2. pokalbiai su moterimis apie gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos priemones bei patarimai sveikatos stiprinimo ir išsaugojimo klausimais.

9. Informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslauga teikiama moterims nuo 30 m. iki 60 m., kai slaugytojas, bendruomenės slaugytojas arba bendrosios praktikos

gydytojas, arba pirminės asmens sveikatos priežiūros komandos narys – vidaus ligų gydytojas aplanko aptarnaujamą namuose arba ji atvyksta į PAASPI savo iniciatyva ar gydytojo kvietimu.

10. Informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslauga, apmokama šios tvarkos nustatyta tvarka, teikiama ne dažniau kaip vieną kartą per metus iki moteriai bus suteikta gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo paslauga. Suteikus gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo paslaugą, minėta paslauga teikiama po trejų metų.

11. Informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslaugos suteikimas registruojamas asmens ambulatorinio gydymo kortelėje (forma 025-1/a). Nustatytos formos informacinio pranešimo gavimą asmuo patvirtina parašu savo ambulatorinio gydymo kortelėje.

12. Pacientui suteiktą informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslaugą formoje 025/a-LK registruoja ją suteikęs PAASPI darbuotojas, parašu ir atspaudu patvirtina aptarnaujantis gydytojas.

13. Gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo paslaugą teikia bendrosios praktikos gydytojai arba pirminės asmens sveikatos priežiūros komandos narys – gydytojas akušeris-ginekologas moterims nuo 30 m. iki 60 m. ne dažniau kaip vieną kartą per trejus metus.

14. Pacientės, kurios gimdos kaklelio citologinio tepinėlio tyrimas buvo neinformatyvus (netinkamas vertinti), tyrimas kartojamas. Iš šios programos lėšų pakartotinis tyrimas apmokamas III ir IV dalyse nustatytais kainomis ir tvarka ne dažniau kaip kartą per metus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, Žin., 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

15. Jei gimdos kaklelio citologinio tepinėlio tyrimo rezultatas patologinis, pacientė siunčiama specializuotai ginekologinei pagalbai – diagnozei patikslinti ir gydyti.

16. Pacientei suteiktą gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo paslaugą formoje 025/a-LK registruoja ją suteikęs gydytojas.

17. Gimdos kaklelio citologiniai tepinėliai tiriami patologijos skyriuose ar tarnybose, atitinkančiose nustatytus patologijos tyrimų kokybės reikalavimus ir vykdančiose vidinės ir išorinės kokybės kontrolės priemones. Tepinėliai dažomi *Papanicolaou* metodu ir vertinami vadovaujantis *Bethesdos* 2001 metų sistema.

17¹. Gimdos kaklelio biopsijos ir jos rezultatų įvertinimo paslauga teikiama asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose licenciją teikti ambulatorines specializuotas akušerijos ir ginekologijos paslaugas.

Papildyta punktu:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, Žin., 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

17². Gimdos kaklelio biopsijos ir jos rezultatų įvertinimo paslaugą teikia gydytojas akušeris ginekologas moterims nuo 30 m. iki 60 m., vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-548 „Dėl Atrankinės patikros dėl gimdos kaklelio patologijos programos atlikimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [117-4390](#)) patvirtinta Atrankinės patikros dėl gimdos kaklelio patologijos programos atlikimo metodika, ne dažniau kaip vieną kartą per metus.

Papildyta punktu:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, Žin., 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

17³. Gimdos kaklelio biopsijos ir jos rezultatų įvertinimo paslauga apima:

17³.1. gimdos kaklelio biopsiją, kontroliuojamą kolposkopu;

17³.2. pacientės informavimą apie biopsijos medžiagos ištyrimo rezultatus ir supažindinimą su tolesne profilaktika arba siuntimą gydyti.

17⁴. Gimdos kaklelio biopsijos ir jos rezultatų įvertinimo paslauga registruojama asmens ambulatorinio gydymo kortelėje (forma 025-1/a).

Papildyta punktu:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, Žin., 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

17⁵. Gimdos kaklelio biopsijos medžiagos ištyrimo paslauga teikiama patologijos skyriuose ar tarnybose, atitinkančiose nustatytus patologijos tyrimų kokybės reikalavimus ir teikiančiose šioje programoje numatytas gimdos kaklelio citologinio tepinėlio ištyrimo paslaugas. Preparatai dažomi standartiniu hematoksilino ir eozino metodu, jei yra indikacijų, taikomi papildomi histocheminiai ir/ar imunohistocheminiai tyrimų metodai. Gimdos kaklelio histologinio tyrimo išvada formuluojama vadovaujantis 2003 metų Pasaulio sveikatos organizacijos krūtų ir moters genitalijų piktybinių navikų klasifikacijos sistema ir 3 laipsnių gimdos kaklelio intraepitelinės neoplazijos CIN (*Cervical Intraepithelial Neoplasia*) sistema. Išvadoje nurodomas naviko histologinis tipas, jo diferenciacijos laipsnis ir dydis biopsijos medžiagoje, endocervikinių liaukų pakenkimas, kiti radiniai (uždegimas, išopėjimas ir kiti).

Papildyta punktu:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, *Žin.*, 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

Papildyta punktu:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, *Žin.*, 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

III. PASLAUGŲ BAZINĖS KAINOS

18. Nustatomos šios paslaugų bazinės kainos:

18.1. gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimas ir rezultatų įvertinimo paslauga – 11,3 balo;

18.2. informavimo apie gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktiką paslauga – 4,0 balo;

18.3. gimdos kaklelio citologinio tepinėlio ištyrimo paslauga – 17,5 balo;

18.4. gimdos kaklelio biopsijos ir jos rezultatų įvertinimo paslauga – 60,6 balo;

18.5. gimdos kaklelio biopsijos medžiagos ištyrimo paslauga – 65,5 balo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-333](#), 2006-04-27, *Žin.*, 2006, Nr. 48-1738 (2006-04-29), i. k. 1062250ISAK000V-333

Nr. [V-329](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 50-1966 (2007-05-10), i. k. 1072250ISAK000V-329

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [V-293](#), 2005-04-27, *Žin.*, 2005, Nr. 55-1879 (2005-04-30), i. k. 1052250ISAK000V-293

IV. PROGRAMOS PRIEMONIŲ APMOKĖJIMO TVARKA

19. Teritorinė ligonių kasa (toliau – TLK) už gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo, informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos, gimdos kaklelio citologinio tepinėlio ištyrimo, gimdos kaklelio biopsijos ir jos rezultatų įvertinimo bei gimdos kaklelio biopsijos medžiagos ištyrimo paslaugas, atitinkančias II dalyje joms keliamus reikalavimus, moka bazinėmis kainomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, *Žin.*, 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

20. TLK už per ataskaitinį laikotarpį suteiktas programos priemonės apmoka šia tvarka:

20.1. PAASPI iki po ataskaitinio laikotarpio einančio kito mėnesio 10 d. teikia TLK ataskaitą, kurioje nurodomas per ataskaitinį laikotarpį suteiktų gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo bei informavimo dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos paslaugų kiekis ir suma;

20.2. asmens sveikatos priežiūros įstaigos, atliekančios gimdos kaklelio citologinio tepinėlio tyrimus, iki po ataskaitinio laikotarpio einančio kito mėnesio 10 d. teikia TLK ataskaitą, kurioje nurodomas per ataskaitinį laikotarpį suteiktų gimdos kaklelio citologinio tepinėlio tyrimų kiekis ir suma;

20.3. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos, teikiančios ambulatorines akušerijos ir ginekologijos paslaugas, iki po ataskaitinio laikotarpio einančio kito mėnesio 10 d. pateikia TLK

ataskaitą, kurioje nurodomi per ataskaitinį laikotarpį suteiktų gimdos kaklelio biopsijos ir jos rezultatų įvertinimo paslaugų kiekis ir suma.

Papildyta punktu:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, *Žin.*, 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

20.4. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos, atliekančios gimdos kaklelio biopsijos medžiagos tyrimus, iki po ataskaitinio laikotarpio einančio kito mėnesio 10 d. teikia TLK ataskaitą, kurioje nurodomas per ataskaitinį laikotarpį suteiktų gimdos kaklelio biopsijos medžiagos ištyrimo paslaugų kiekis ir suma.

Papildyta punktu:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, *Žin.*, 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

20.5. TLK, įvertinusi gautus duomenis, teikia Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos mokėjimo už programos priemones paraišką;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, *Žin.*, 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

20.6. TLK, gavusi lėšas už programos priemones, priima apmokėti asmens sveikatos priežiūros įstaigos pateiktą sąskaitą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, *Žin.*, 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
Ministro 2004 m. birželio 30 d.
įsakymu Nr. V-482

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

Gerbiama ponia.,

Kreipiamės į Jus, norėdami pranešti, kad nuo metų mėn. dienos pradėsime moterų sveikatos patikrą dėl gimdos kaklelio patologijos.

Kviečiame Jus dalyvauti šioje patikroje

Kodėl ši programa pradėta vykdyti ir jai skiriama 4 mln. litų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, kurį sudaro apdraustųjų mokesčiai, lėšos?

Kaip patikra atliekama, koks jos tikslas ir kodėl ji reikalinga?

Patikros metu *nemokamai* atliekamas PAP testas, t. y. moteriai paimamas tepinėlis nuo gimdos kaklelio paviršiaus ir iš kaklelio kanalo. Tai nesudėtinga, neskausminga procedūra. Sterilia medine mentele ar švelnia šluotele lengvai brūkštelėjus per kaklelio paviršių paimama tiriamoji medžiaga ir užtepama ant stikliuko – taip gaunamas gimdos kaklelio tepinėlis. Tepinėlis vėliau bus ištirtas mikroskopu. Tolimesni veiksmai priklausys nuo tyrimo rezultatų. Apie tai Jums bus pranešta.

Tepinėlio paėmimo ir ištirimo tikslas – nustatyti, ar yra pakitimų gimdos kaklelio ląstelėse. Patikros reikalingos ir atliekamos tam, kad kuo mažiau moterų susirgtų gimdos kaklelio vėžiu. Kuo daugiau moterų dalyvaus patikroje, tuo greičiau bus pasiektas šis tikslas.

Tokių patikrų nauda didžiulė. Šalyse, kur jos atliekamos, pvz., Suomijoje, Kanadoje, gimdos kaklelio vėžiu sergama itin retai. Mūsų šalyje šia liga kasmet susergera apie 500 moterų.

Iškilus kokių nors neaiškumų, susijusių su tepinėlio paėmimu, ar kitokių klausimų, Jūs galite pasikonsultuoti su šeimos gydytoju (bendrosios praktikos gydytoju) ar akušeriu-ginekologu.

Todėl **k v i e č i a m e Jus** atvykti į _____
(*pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimas, adresas*)
pas gydytoją _____ profilaktiškai patikrinti dėl gimdos
(*BPG ar gydytojo ginekologo vardas, pavardė*)
kaklelio susirgimų.

Gydytojo _____ darbo laikas:
(*BPG ar gydytojo ginekologo vardas, pavardė*)

pirmadienį: _____;

antradienį: _____;

trečiadienį: _____;

ketvirtadienį: _____;

penktadienį: _____.

Siūlome apsilankymo datą ir laiką suderinti tel. _____.

Primename, kad gimdos kaklelio piktybinių navikų ištirimas visiškai apmokamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų ir pacientui primokėti nereikia.

Informacinį lapelį įteikęs darbuotojas

(pareigos)

(vardas, pavardė)

Asmens, gavusio informacinį lapelį

(vardas, pavardė)

(parašas)

P. S. Tepinėlis imamas ne menstruacijų metu, tinkamiausias laikas yra 10–20 menstruacinio ciklo dieną. Vieną parą prieš tyrimą Jūs neturėtumėte naudoti tamponų, intravaginių preparatų, vengti lytinių santykių, neplauti makšties. Pakartotini tepinėliai imami medikui nurodžius pagal rastus epitelio ląstelių pažeidimus.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-232](#), 2005-04-07, Žin., 2005, Nr. 50-1666 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-232

Dėl sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. V-482 "Dėl Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-293](#), 2005-04-27, Žin., 2005, Nr. 55-1879 (2005-04-30), i. k. 1052250ISAK000V-293

Dėl sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. V-482 "Dėl Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programos patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-378](#), 2005-05-10, Žin., 2005, Nr. 62-2210 (2005-05-17), i. k. 1052250ISAK000V-378

Dėl sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. V-482 "Dėl Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-333](#), 2006-04-27, Žin., 2006, Nr. 48-1738 (2006-04-29), i. k. 1062250ISAK000V-333

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. V-482 "Dėl Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programos patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-764](#), 2006-09-15, Žin., 2006, Nr. 101-3924 (2006-09-23), i. k. 1062250ISAK000V-764

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. V-482 "Dėl Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programos patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-329](#), 2007-05-03, Žin., 2007, Nr. 50-1966 (2007-05-10), i. k. 1072250ISAK000V-329

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. V-482 "Dėl Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programos patvirtinimo" pakeitimo